

PLÁN BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI NA STAVENIŠTI

Stavba spojovací chodby vč. úpravy dvorní
části ZŠ a stavba parkovacích stání

k.ú. Nové Město na Moravě 706418,
p.p.č. 219, 220 a 201

Vypracoval:	Luděk Trunečka, DiS
Datum vydání:	10.9.2015
Verze dokumentu:	1.00

Obsah

1 .Obecně.....	4
1.1 Účel plánu BOZP.....	4
1.2 Rozsah platnosti.....	4
1.3 Použité pojmy a zkratky.....	4
1.3.1 Obecné zkratky.....	4
1.3.2 Účastníci výstavby.....	4
1.3.3 Ostatní pojmy.....	5
1.4 Použité podklady k vypracování Plánu BOZP.....	5
2 .Základní informace.....	6
2.1 Základní informace o objektu.....	6
2.2 Charakteristika stavby.....	6
3 .Dopravně-provozní předpisy.....	7
3.1 Komunikace pro staveništní dopravu.....	7
3.2 Komunikace pro pěší.....	7
3.3 Nakládka a vykládka materiálu.....	7
3.4 Čištění vozidel.....	8
4 .Vymezení činností, rozsahu prací a stanovení odpovědností v BOZP.....	9
4.1 Zařízení staveniště.....	9
4.1.1 Ohrazení hlavního staveniště.....	9
4.1.2 Úprava vnitřních prostor při stavebních pracích.....	9
4.1.3 Vrátnice, šatny, kanceláře.....	9
4.1.4 Hygienické zázemí.....	10
4.1.5 Dočasné přípojky energií.....	10
4.2 Bourací práce.....	10
4.2.1 Obecně.....	10
4.2.2 Svislé konstrukce.....	11
4.2.3 Vodorovné konstrukce.....	11
4.3 Zemní práce.....	11
4.3.1 Příprava před zahájením zemních prací.....	11
4.3.2 Strojní provádění výkopů.....	11
4.3.3 Ruční provádění výkopů.....	12
4.3.4 Zajištění výkopů proti pádu osob.....	12
4.4 Základové pasy.....	12
4.5 Dřevěná nosná rámová konstrukce.....	13
4.6 Výplně otvorů.....	13
4.7 Střešní konstrukce.....	13
4.7.1 Zajištění pracovníků proti pádu ze střešní konstrukce.....	13
4.7.2 Montáž vrstev střechy.....	13
4.7.3 Klempířské práce.....	14
4.8 Povrchové úpravy.....	14
4.8.1 Vnitřní omítky, malířské práce.....	14
4.8.2 SDK Práce.....	14
4.8.3 Dlažby a obklady.....	15
4.9 TZB.....	15
4.9.1 Elektrické rozvody.....	15
4.9.2 Další TZB.....	15
4.10 Zpevněné plochy – parkovací stání.....	15
4.11 Terénní a sadové úpravy.....	1
4.12 Společné zásady k zajištění BOZP.....	1
4.12.1 Práce nad volnou hloubkou a ve výškách.....	1
4.12.2 Používání OOPP.....	1
4.12.3 Přerušení prací.....	1
4.12.4 Požadavky na pracovníky.....	1
4.12.5 Požadavky na stroje a technická zařízení.....	1
4.12.6 Zásady práce s elektrickými zařízeními.....	1
4.12.7 Zásady ruční manipulace s materiálem.....	2
4.12.8 Zásady při souběhu prací.....	2
4.12.9 Zásady práce na žebříku.....	3
5 .Systém řízení BOZP na staveništi.....	3

5.1 Povinnosti a odpovědnost účastníků výstavby.....	3
5.2 Povinnosti generálního zhotovitele stavby.....	4
5.3 Povinnosti všech pracovníků.....	4
6 .Pracovní úrazy, poskytování první pomoci.....	7
6.1 Pracovní úraz.....	7
6.2 Evidence a hlášení úrazů.....	7
7 .Hlášení a vyšetřování mimořádných událostí.....	8
7.1 Povinnosti zhotovitelů.....	8
7.2 Požární poplachová směrnice.....	8
7.3 Havárie vody, plynu nebo elektrické energie.....	9
7.4 Únik vodě závadných látek.....	9
7.5 Důležitá telefonní čísla.....	9
8 .Požární ochrana.....	10
8.1 Základní povinnosti v požární ochraně.....	10
8.2 Opatření k zajištění PO.....	10
8.2.1 PO na staveništi.....	10
8.2.2 Základní povinnosti všech osob v PO.....	10
9 .Bezpečnost práce při udržovacích pracích.....	11
9.1 Úklid budovy.....	11
9.1.1 Mytí oken.....	11
9.2 Drobné opravy a údržba.....	11
9.2.1 Opravy výplní otvorů.....	11
9.2.2 Závady na elektrotechnickém vybavení.....	11
9.2.3 Stavební opravy a údržba.....	11
9.2.4 Čištění střešních vpustí.....	11
10 .Přehled právních předpisů.....	12

1 . Obecně

1.1 Účel plánu BOZP

Plán BOZP je dokument, který je ve stanovených případech součástí projektové dokumentace stavby a jehož účelem je zajistit bezpečnost práce a ochranu zdraví na staveništi, eliminovat rizika ohrožení zdraví a majetku, zajistit ochranu životního prostředí a předejít vzniku mimořádných událostí, havárií a požárů.

Případy, kdy je nutné zpracovávat Plán BOZP stanovuje § 15 zákona č. 309/2006 Sb. a příloha č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

Stavba spojovací chodby ZŠ Nové Město na Moravě svým rozsahem překračuje objem prací stanovený § 15 zákona č. 309/2006 Sb. a na staveništi budou prováděny tyto práce se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví pracovníků:

Stavba svým rozsahem překračuje limity dle § 15 zákona č. 309/2006 Sb.	Na stavbě budou prováděny tyto práce dle přílohy č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.
Celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu.	Práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových a dřevěných, určených pro trvalé zabudování do staveb.

Z výše uvedeného vyplývá, že je nutné, aby byl pro tento objekt zpracován Plán BOZP, a zadavatel stavby je povinen určit odborně způsobilého koordinátora BOZP během realizace stavby.

1.2 Rozsah platnosti

Tento plán je závazný pro všechny zhotovitele stavby, pro kterou je vypracován. S jeho obsahem musí být seznámeni všichni zhotovitelé stavby. O seznámení zhotovitelů s tímto plánem se provede písemný záznam.

Tento Plán BOZP je zpracován pro účely získání stavebního povolení k předmětné stavbě. Před zahájením prací na staveništi provede koordinátor BOZP při realizaci stavby revizi a doplnění tohoto Plánu BOZP o nově zjištěné skutečnosti, které nastaly v období od vydání stavebního povolení a samotnou realizací stavby.

1.3 Použité pojmy a zkratky

1.3.1 Obecné zkratky

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

OIP – oblastní inspektorát práce

OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky

1.3.2 Účastníci výstavby

Koordinátor BOZP na staveništi – fyzická nebo právnická osoba určená zadavatelem stavby k provádění stanovených činností při přípravě stavby a při realizaci stavby. Koordinátorem může být určena fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené zákonem č.309/2006 Sb.. Právnická osoba může vykonávat činnost koordinátora pouze pokud zabezpečí výkon těchto činností odborně způsobilými fyzickými osobami. Koordinátor BOZP nemůže být totožný s osobou, která odborně vede realizaci stavby.

Zhotovitel stavby – osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti a nebo dodavatel dílčích zakázek. Zhotovitelem je každý zaměstnavatelský subjekt podílející se na realizaci stavby, bez ohledu na to, na kterém stupni řetězce se nachází.

Projektant – je zpracovatelem projektové dokumentace. Je zodpovědný za optimální technicko-ekonomické řešení příslušné části projektové dokumentace, dodržení zákonných předpisů a norem při projektování, dodržení termínů prací a nepřekročení stanovených nákladů na projektování.

Zadavatel stavby – osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizující stavbu v rámci své podnikatelské činnosti. Zadavatelem stavby se rozumí též investor a objednatel stavby.

Stavbyvedoucí – osoba, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby a má pro tuto činnost oprávnění.

Jiná osoba – fyzická osoba, která se osobně podílí na zhotovení stavby a která nezaměstnává zaměstnance. Osoba samostatně výdělečně činná.

Autorizovaná osoba – fyzická osoba, které byla udělena autorizace ve výstavbě dle zákona č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která vypracovává projektovou dokumentaci nebo provádí kontrolu projektové dokumentace, jejích částí, podkladů a činností spojených s vypracováním projektové dokumentace v souladu s § 158 zákona č. 183/2006 Sb..

Technický dozor investora (TDI) – kontroluje průběh výstavby s ohledem na kvalitu a správnost prováděných prací a sleduje správnost vykazovaných prací ve vztahu na čerpání finančních prostředků.

Autorský dozor – jedná se o projektanta stavby, který kontroluje dodržení podmínek projektu.

1.3.3 Ostatní pojmy

Staveniště – místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce.

Ohrožený prostor stroje – prostor okolo technického, zdvihacího či jiného zařízení vymezený maximálním dosahem stroje zvětšeným o 2 metry.

1.4 Použité podklady k vypracování Plánu BOZP

Jako podklad k vypracování tohoto plánu BOZP bylo použito:

- část projektové dokumentace dodaná objednatelem (zpracovala Ing. Tereza Egerová 8/2015)

2 . Základní informace

2.1 Základní informace o objektu

NÁZEV STAVBY	Stavba spojovací chodby vč. úpravy dvorní části ZŠ a stavba parkovacích stání
MÍSTO STAVBY	k.ú. Nové Město na Moravě 706418 p.p.č. 219, 220 a 201
ZADAVATEL STAVBY	Město Nové Město na Moravě Vratislavovo náměstí 103, 59231 Nové Město na Moravě
PROJEKTANT	Ing.arch. Jitka Bidlová, Jírovцова 41, 623 00 Brno
GENERÁLNÍ ZHOTOVITEL	Není v době zpracování plánu BOZP určen.
KOORDINÁTOR BOZP PŘI PŘÍPRAVĚ STAVBY	Luděk Trunečka, DiS, Dobrovského 447/8, 568 02 Svitavy
KOORDINÁTOR BOZP PŘI REALIZACI STAVBY	Není v době zpracování plánu BOZP určen.
PŘEDPOKLÁDNÉ ZAHÁJENÍ STAVBY	5/2016
PŘEDPOKLÁDNÉ UKONČENÍ STAVBY	12/2018

2.2 Charakteristika stavby

Stavba je rozdělena do následujících etap:

ETAPA 1 – bourání přístřešku

SO1 – bourací práce

ETAPA 2 – spojovací chodba

SO1 – bourací práce

SO2 – stavba spojovací chodby

SO5 – zpevněné plochy, terénní úpravy

ETAPA 3 – školní dvůr

SO1 – zpevněné plochy

ETAPA 4 – parkoviště

SO1 – parkovací stání

ETAPA 5 – herní prvky a vybavení dvora

SO1 – herní prvky a vybavení

Stavba spojovací chodby je založena na základových pasech ze železobetonu a částečně z tvarovek ztraceného bednění. Horní stavbu tvoří rámová dřevostavba. Nosnou konstrukci tvoří dřevěné panely z fošen dimenze 60/140mm. Zastřešení chodby je řešeno jako jednoplášťová plochá střecha s nosnou konstrukcí z dřevěných trámů. Jako hydroizolace spodní stavby je použit asfaltový pás, na střeše je PVC fólie. Nová okna a dveře budou plastová.

3 . Dopravně-provozní předpisy

3.1 Komunikace pro staveništní dopravu

Plochy pro zamýšlenou stavbu se nachází v centru města. Příjezd na staveniště bude veden po místních komunikacích (ulice Leandra Čecha). U všech vjezdů na staveniště bude osazena svislá dopravní značka „Maximální povolená rychlost 10 km/h“. Tato rychlost platí po celém areálu staveniště.

U výjezdů ze staveniště bude osazena značka „Stůj, dej přednost v jízdě“.

Se správcem veřejné komunikace je nutné před zahájením stavby dohodnout způsob, druhy a rozmístění značek na veřejné komunikaci upravujících dočasně místní dopravní předpisy.

Na staveništi bude u všech výjezdů k dispozici sada k likvidaci úkapů pohonných hmot.

3.2 Komunikace pro pěší

Přístup pěších na staveniště bude veden souběžně s vjezdy pro vozidla. Komunikace pro pěší budou od komunikací pro staveništní dopravu vhodně odděleny, například červeno-bílou páskou. Komunikace pro pěší musí být zpevněny např. štěrkem tak, aby nebyly vedeny rozblácenou orníci. Chodci jsou povinni dbát zvýšené opatrnosti zejména pokud přecházejí komunikace pro staveništní dopravu.

Návštěvy se mohou na staveništi pohybovat pouze v doprovodu odpovědné osoby a musí být vybaveny ochrannou přilbou hned u vstupu na staveniště.

3.3 Nakládka a vykládka materiálu

Materiál bude dopravován na staveniště na předem určenou plochu pro skládku materiálu. Během vykládky materiálu musí být v místech ohrožených manipulací s materiálem vyloučen provoz.

Manipulaci s materiálem může provádět pouze způsobilá a náležitě poučená osoba. Vázat materiál na zdvihací zařízení může pouze osoba, která k této činnosti byla náležitě a prokazatelně proškolená.

Nakládka a vykládka musí být provedena v co nejkratší době a nesmí při tom být ohrožen bezpečný provoz a bezpečnost osob v místě nakládky a vykládky. Při manipulaci s materiálem je vždy nutné určit náležitě poučenou a proškolenou osobu zodpovědnou za vyloučení provozu v místě práce. Tato osoba je oprávněna v rámci zajištění bezpečnosti zastavovat jiná vozidla a odklánět dopravu.

Při ukládání materiálů musí být dodrženy zásady stohování materiálů.

Bezpečný přísun a odběr materiálu musí být zajištěn v souladu s postupem prací. Materiál musí být skladován podle podmínek stanovených výrobcem, přednostně v takové poloze, ve které bude zabudován do stavby.

Zařízení pro vybavení skládek, jakými jsou opěrné nebo stabilizační konstrukce, musí být řešena tak, aby umožňovala skladování, odebírání nebo doplňování prvků a dílců v souladu s průvodní dokumentací bez nebezpečí jejich poškození. Místa určená k vázání, odvěšování a manipulaci s materiálem musí být bezpečně přístupná.

Skladovací plochy musí být rovné, odvodněné a zpevněné. Rozmístění skladovaných materiálů, rozměry a únosnost skladovacích ploch včetně dopravních komunikací musí odpovídat rozměrům a hmotnosti skladovaného materiálu a použitých strojů.

Materiál musí být uložen tak, aby po celou dobu skladování byla zajištěna jeho stabilita a nedocházelo k jeho poškození. Podložkami, zarážkami, opěrami, stojany, klíny nebo provázáním musí být zajištěny všechny prvky, dílce nebo sestavy, které by jinak byly nestabilní a mohly se například převrátit, sklopit, posunout nebo kutálet.

Prvky, které na sebe při skladování těsně doléhají a nejsou vybaveny pro bezpečné uchopení například oky, háky nebo držadly, musí být vždy vzájemně proloženy podklady. Jako podkladů není dovoleno používat kulatinu ani vrstvené podklady tvořené dvěma nebo více prvky volně položenými na sebe.

Skládka sypkých hmot se spodním odběrem musí být označena bezpečnostní značkou se zákazem vstupu nepovolaných fyzických osob. Fyzické osoby, které zabezpečují provádění odběru, se nesmějí zdržovat v ohroženém prostoru místa odběru.

Sypké hmoty v pytlích se ručně ukládají do výšky nejvýše 1,5 m a při mechanizovaném skladování, jsou-li na paletách, do výšky nejvýše 3 m. Nejsou-li okraje hromad zajištěny například opěrami nebo stěnami, musí být pytle uloženy v bezpečném sklonu a vazbě tak, aby nemohlo dojít k jejich sesuvu.

Nebezpečné chemické látky a chemické přípravky musí být skladovány v obalech s označením druhu a způsobu skladování, který určuje výrobce, a označeny v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů.

3.4 Čištění vozidel

Před opuštěním staveniště musí být vozidla zbavena nečistot, které by mohly znečistit veřejnou komunikaci. K tomuto účelu budou zřízeny u výjezdu ze staveniště plochy pro očistu vozidel. U těchto ploch budou k dispozici košťata a ocelové tyče na nečistoty. Znečištěné vozidlo nesmí opustit staveniště. V případě, že řidič vozidla znečistí veřejnou komunikaci, je povinen na vlastní náklady zajistit její vyčištění.

4 . Vymezení činností, rozsahu prací a stanovení odpovědností v BOZP

4.1 Zařízení staveniště

Je předpokládáno provádění stavebních prací i v průběhu školního roku. Vedení školy zajistí podpis seznámení s průběhem výstavby a výpisem níže popsaných opatření pro stavbu všech zaměstnanců a žáků školy, případně jejich zákonných zástupců. V průběhu školního roku je nutné zajistit provedení a následnou důslednou kontrolu ohrazení a dalších bezpečnostních opatření na staveništi s ohledem na možnost průniku nepovolaných osob na staveniště.

4.1.1 Ohrazení hlavního staveniště

Před zahájením výstavby je nutné vybudování provizorního oplocení staveniště. Oplocení hlavního staveniště bude neprůhledné s pevným ukotvením sloupků do mobilních patek. Oplocení na kovových sloupcích bude provedeno ze systémových dílců z trapézového plechu min. výšky 1,8 m. Provedení plotu musí splňovat statické podmínky při působení větru.

Po obvodu staveništního oplocení budou na jeho vnějším obvodu připevněny tabulky velikosti 500x500 mm s upozorněním pro veřejnost - STAVENIŠTĚ - ZÁKAZ VSTUPU NEPOVOLANÝM OSOBÁM.

Stavbyvedoucí určí odpovědného pracovníka, který bude každodenně kontrolovat obvod staveniště. O provedené kontrole je nutné pořádat záznam do stavebního deníku a zjištěné nedostatky v zajištění obvodu staveniště je nutné co nejdříve odstranit.

4.1.2 Úprava vnitřních prostor při stavebních pracích

V případě prováděných prací v interiéru školy se z hlediska BOZP jedná především o zajištění ochrany osob třetí strany (žáků a zaměstnanců školy).

Před zahájením prací v interiéru školy budou provedena opatření pro zamezení vstupu osob třetí strany a zamezení nadměrné prašnosti (neprůhledné oplocení+zakrytí fóliemi, sádkartonové příčky, apod). Tato opatření budou provedena po dohodě s osobou zodpovídající za provoz v upravovaných prostorech školy.

4.1.3 Vrátnice, šatny, kanceláře

V prostoru hlavního staveniště se předpokládá umístění kanceláře a sociálního zařízení ve staveništních buňkách. Veškeré zřízení staveniště bude mobilního charakteru.

Před zahájením manipulace se stavební buňkou musí být nákladní auto s hydraulickou rukou zajištěno proti převržení pomocí vysouvacích stabilizačních podpěr. Nenachází-li se automobil na zpevněné ploše, je nutné pod stabilizační podpěry položit dostatečně pevné podložky proti zaboření.

Manipulaci s hydraulickou rukou smí provádět pouze náležitě proškolená obsluha, která je zodpovědná za vyloučení jakéhokoliv pohybu nepovolaných osob v ohroženém prostoru, kde je prováděna manipulace se stavební buňkou. Ohrožený prostor je vymezen maximálním dosahem břemene zavěšeném na zdvihacím zařízení zvětšeným o 2 m.

Vázat stavební buňku na zdvihací zařízení může pouze osoba s vazačskými zkouškami za použití dostatečně únosných vázacích prostředků, které musí mít platné revize a musí být u nich veden deník kontrol vázacího prostředku.

Osoby provádějící vázání a osazování stavebních buněk musí být vybaveni mimo jiné reflexní vestou s vysokou viditelností.

Osobám provádějícím vázání a osazování stavebních buněk je přísně zakázáno vstupovat pod zavěšené břemeno!!!

4.1.4 Hygienické zázemí

Generální zhotovitel zajistí, aby pracovníci měli k dispozici šatny, WC, sprchy a umývadla podle platných právních předpisů.

Každý pracovník musí mít v šatnách k dispozici dvě uzamykatelné skříňky – jednu skříňku na pracovní oděv, druhou na oděv občanský.

4.1.5 Dočasné přípojky energií

Dočasné přípojky užitkové vody, elektrické energie a kanalizace budou provedeny napojením na rozvody ve stávajících objektech. Na provedených přípojkách musí být umístěny samostatné měřiče množství odebrané energie.

4.2 Bourací práce

4.2.1 Obecně

Veškeré bourací práce budou prováděny dle projektové dokumentace bouracích prací pod odborným vedením a dohledem statika. Jsou-li v průběhu bouracích prací zjištěny skutečnosti, které nebyly odhaleny při průzkumu stavby, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu přizpůsobení technologického postupu těmito skutečnostem tak, aby vždy byla zajištěna bezpečnost při provádění prací.

Před zahájením prací bude vymezen ohrožený prostor, ve kterém se bourací práce provádí, zejména prostor pod místy práce ohroženými bouráním (pomocí oplocení, ohrazení, střežení, vyloučení provozu apod.)

Budou-li v průběhu bouracích prací zjištěny skutečnosti, které nebyly průzkumem odhaleny, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu přizpůsobení technologického postupu těmito skutečnostem tak, aby vždy byla zajištěna bezpečnost prováděných prací.

Bourání nosných konstrukcí stavby musí být prováděno pouze fyzickými osobami k tomu určenými zhotovitelem. Při provádění demolice nosných konstrukcí musí být zajištěn stálý dozor vykonávaný fyzickou osobou k tomu zhotovitelem pověřenou; fyzická osoba pověřená stálým dozorem po celou dobu výkonu stálého dozoru sleduje určené pracoviště, provádění prací a pohyb fyzických osob na něm, z tohoto pracoviště se nesmí vzdálit a vykonávat jinou činnost než dozor.

Bourací práce nesmí být přerušeny, pokud nebude zajištěna stabilita těch částí bourané konstrukce, které nebyly dosud strženy. Tento požadavek platí i v případě neplánovaného přerušování bouracích prací například z důvodu náhlého zhoršení povětrnostní situace.

Vybouraný materiál bude ihned ukládán do kontejneru a odvážen na předem určené místo. Vybouraný materiál se nesmí skladovat v objektu, aby nedocházelo k přetížení nosných konstrukcí budovy.

Při provádění bouracích prací budou prováděna opatření zabraňující nadměrnému prášení (např. skrápění vodní mlhou, vybouraný materiál a suť bude spouštěn uzavřeným shozem až do místa uložení), dále je nutné používání OOPP (ochranných masek – respirátorů).

Před zahájením bouracích prací bude stanoven signál, kterým v naléhavém případě bezprostředního ohrožení dá osoba určená zhotovitelem k řízení bouracích prací pokyn k neprodlenému opuštění pracoviště. Zhotovitel zajistí, aby všechny fyzické osoby zdržující se na tomto pracovišti byly s tímto signálem prokazatelně seznámeny.

Demolice bude prováděna ve sledu: odstranění instalačních rozvodů a nenosných konstrukcí (příčky, atiky, zámečnické výrobky..), odstranění nosných konstrukcí. Demolice bude probíhat shora směrem dolů, odstraňované nosné prvky budou demolovány až v případě, že již nebudou aktivní z hlediska stability demolovaného objektu a nebudou jinak funkčně využívány.

Průběžně bude zajišťována stabilita a pevnost narušovaného a zatěžovaného zdiva, (resp. jeho částí ohrožených bouráním), pilířů, stropů a podpěrných a nosných konstrukcí. Je nutné vyloučit uvolňování a zeslabení nosných zdí a pilířů.

Vybourané dveřní otvory do budoucí přístavby budou do doby osazení dveří zabezpečeny proti pádu osob provedením provizorního zábradlí či jiného obdobného opatření.

4.2.2 Svislé konstrukce

Demolice bude prováděna ve sledu: odstranění instalačních rozvodů a nenosných konstrukcí (příčky, atiky, zámečnické výrobky..), odstranění nosných konstrukcí. Demolice bude probíhat shora směrem dolů, odstraňované nosné prvky budou demolovány až v případě, že již nebudou aktivní z hlediska stability demolovaného objektu a nebudou jinak funkčně využívány.

Průběžně bude zajišťována stabilita a pevnost narušovaného a zatěžovaného zdiva, (resp. jeho částí ohrožených bouráním), pilířů, stropů a podpěrných a nosných konstrukcí. Je nutné vyloučit uvolňování a zeslabení nosných zdí a pilířů.

S bouráním zdiva je možné začít až poté, co bude náležitě zajištěna bouraná konstrukce proti zřícení.

Při řezání ocelových konstrukcí postupovat správným způsobem dle pracovního nebo technologického postupu tak, aby nedošlo k pádu oddělené konstrukce nebo prvku na pracovníka.

4.2.3 Vodorovné konstrukce

Pádu pracovníků z výšky z volného nezajištěného okraje bouraného objektu a nezajištěnými otvory v podlahách při ručním bourání a manipulaci s materiálem je nutné zamezit zajištěním volných okrajů bouraného objektu ochrannou konstrukcí popř. použitím osobního zajištění, zejména při ručním bourání střeš, obvodových zdí, stropů apod.

Pro zamezení propadnutí pracovníků podlahou, stropem, střechou a jinými narušenými částmi starých a poškozených objektů je nutné vyloučit vstup pracovníků na neúnosnou podlahu, strop, střechu a jinou konstrukci, dále podle potřeby zřídit a používat pomocné pracovní podlahy (dle potřeby provést vyztužení a podepření) a lešení v kombinaci s prostředky osobního zajištění apod. při práci a pohybu pracovníků po těchto neúnosných konstrukcích a pochůzných plochách.

4.3 Zemní práce

4.3.1 Příprava před zahájením zemních prací

Před započítím zemních prací bude odpovědným pracovníkem zajištěno na terénu ověření výskytu tras podzemních vedení inženýrských sítí a jiných překážek. S druhem inženýrských sítí, jejich trasami a hloubkou uložení a s jejich ochrannými pásmy musí být seznámeni pracovníci, kteří budou zemní práce provádět. Toto platí i pro trasy inženýrských sítí v blízkosti staveniště, které by mohly být stavební činností narušeny.

Okraje výkopu nebudou zatěžovány do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu, povrch terénu v rozsahu smykového klínu stanoveného v dokumentaci nesmí být zatěžován stavebním provozem, stavbami, stroji nebo materiálem. Hranice smykového klínu stanoví projekt. Prostor smykového klínu výkopu se nesmí na povrchu terénu zatěžovat stavebním provozem, objekty zařízení staveniště, stroji, materiálem apod. kromě případů, kdy způsob zabezpečení stability stěny výkopu je řešen projektem na základě výpočtu.

Pokud budou zemní práce zasahovat pod hladinu povrchové nebo podzemní vody, určí se předem rozsah a způsob snížení hladiny vody - odvedením nebo odčerpáním.

4.3.2 Strojní provádění výkopů

U strojně prováděných výkopů obsluha stroje zajistí, aby se v ohroženém prostoru stroje nevyskytovaly žádné osoby. Ohrožený prostor stroje je vymezen maximálním dosahem stroje zvětšeným o 2 m. Vstoupí-li jakákoliv osoba do tohoto prostoru, je obsluha stroje povinná neprodleně zastavit činnost.

Výkopy budou prováděny strojně pomocí strojů pro zemní práce – traktorbagr s požadovaným dosahem (např. JCB). Vytěžený materiál bude nakládán na staveništní dopravu (automobil – sklápěč např. Tatra 815 T2 S3) a následně bude bez zbytečného odkladu odvážen staveništní dopravou na deponii mimo staveniště. Před zahájením prací je obsluha sklápěče a rypadla povinna vzájemně dohodnout signály, kterými bude koordinována spolupráce obou strojů.

4.3.3 Ruční provádění výkopů

Před prvním vstupem fyzických osob do výkopu nebo po přerušení práce delším, než 24 hodin prohlédne osoba pověřená zhotovitelem stav stěn výkopu, pažení a přístupů.

Při souběžném strojním a ručním provádění zemních prací se nebude pracovník provádějící ruční výkop zdržovat v nebezpečném dosahu stroje. Nebude-li mít obsluha stroje dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nesmí pokračovat v souběžném strojním a ručním těžení na jednom pracovním záběru.

Při ručním provádění výkopových prací budou pracovníci při práci rozmístěni tak, aby se vzájemně neohrožovali. Před vstupem pracovníků do výkopu nebo po přerušení práce delším než 24 hodin, provede odpovědný pracovník prohlídku stavu stěn výkopu, pažení a přístupů. Pracovníci ve výkopu budou opatřeni OOPP (přilba, rukavice, vesta). Dodržování používání OOPP ve výkopech bude přísně kontrolováno. Je zakázáno sestupovat nebo vystupovat z výkopů po konstrukci pažení a vstupovat do strojem vyhloubených výkopů, které nejsou zapaženy.

V místech, kde bude potřeba vstoupit do zapaženého výkopu budou zřízeny bezpečné sestupy (výstupy) pomocí žebříků, které budou připevněny k pažení a zajištěny podle druhu použitého pažení, tak aby nemohlo dojít k uvolnění žebříku. Žebřík bude přesahovat horní hranu pažení min. o 1,1 m. Ve výkopech hlubších než 1,5 m budou zřízeny sestupy (výstupy) od sebe vzdálené nejvýše 30 m.

4.3.4 Zajištění výkopů proti pádu osob

Okraje výkopu se zajistí pevným dvoutyčovým dřevěným zábradlím se sloupky zapuštěnými do dostatečné hloubky podle zeminy s vodorovnými prkny pevně přibitými ke sloupkům na okraji výkopu. Alternativně je možné výkop zajistit zábranou, která nemusí splňovat požadavky na zatížení ve vzdálenosti nejméně 1,5 m od hrany výkopu. Za vhodnou zábranu, která nemusí splňovat požadavky na zatížení se použije mobilní zábradlí vysoké 1,1 m nebo výstražná páska nebo výkopek v kyprém stavu 0,9 m vysoký.

Všechny otvory a jámy na staveništích (pracovištích) nebo komunikacích, kde hrozí nebezpečí pádu osob, musí být zakryty dostatečně pevnými kryty (např. OSB desky nebo prkna) v celé ploše otvoru a s dostatečným přesahem přes hrany výkopu nebo ohrazeny viz ohrazení okrajů výkopů.

4.4 Základové pasy

Základové konstrukce jsou navrženy jako monolitické betonové patky a pasy.

Betonáž základových patek bude prováděna betonovou směsí z autodomíchávačů. Vozidla se musí pohybovat v takové vzdálenosti od výkopu, aby se vyloučila možnost usmyknutí stěny výkopu.

Hutnění betonové směsi bude prováděno elektrickými ponornými vibrátory. U těchto zařízení je nutné dodržovat obecné zásady práce s elektrickými zařízeními. Vlastník těchto zařízení je povinen doložit doklady o provedených revizích těchto zařízení.

Pracovníci provádějící betonářské práce musí být vybaveni ochrannou – gumovými holínkami a gumovými rukavicemi.

4.5 Dřevěná nosná rámová konstrukce

Montáž prvků nosné konstrukce musí být provedena podle technologického postupu montáže zpracovaného výrobcem. Prvky budou na staveniště dopravovány bezprostředně před jejich vlastním osazením, čímž se odstraní rizika spojená s jejich manipulací při ukládání na skládku materiálu.

Prvky nosné konstrukce musí vyškolený vazač vázat pouze za předepsané úchyty. Jako vázací prvky budou použity textilní úvazky s dostatečnou nosností a s platnými revizními zkouškami. Zároveň je nutné stabilizovat přenášené prvky konstrukce pomocí lan uvázaných na přenášený prvek. Lana musí mít takovou délku, aby pracovníci provádějící stabilizaci prvku se nepohybovaly pod a v blízkosti přenášeného prvku.

Osazování nosných rámu na místo bude prováděno ze země nebo z mobilních lešení. Při jejich osazování je nutné dbát zvýšené opatrnosti, aby nedošlo k přímáčknutí částí těla pracovníka těžkým prvkem konstrukce.

4.6 Výplně otvorů

Okenní výplně budou demontovány a osazeny z interiérové strany. Manipulační plocha pro osazování oken a dveří musí být upravena, zpevněna a rovná bez komunikačních překážek. Při provádění osazování oken je pracovníkům zakázáno stoupat nebo sedat na parapet okna. Rámy oken a dveří je nutné správně osadit a upevnit, dále je zapotřebí dodržovat technologické postupy osazování oken a dveří. Nutné je zaškolení a poučení pracovníků při práci.

Na venkovním prostranství nesmí být manipulováno s tabulovým sklem o ploše větší než 1 m² při rychlosti větru nad 8 m/s a teplotě nižší než - 5°C.

Při osazování dveří je nutné zajistit zárubně proti jejich případnému pádu. Toto bude provedeno jejich bezprostředním ukotvením ihned po osazení do navazujícího zdiva. V případě, že bude při výměně dveří zachován provoz objektu, musí být v místě provádění prací vyloučen pohyb osoba budou stanoveny náhradní komunikační trasy.

4.7 Střešní konstrukce

Střecha spojovací chodby je plochá, hydroizolační povlak je tvořen PVC fólií.

4.7.1 Zajištění pracovníků proti pádu ze střešní konstrukce

Zabezpečení pracovníků proti pádu ze střešní konstrukce bude zajištěno provedením konstrukce lešení po celém obvodu objektu až do úrovně atiky, případně osazením provizorního zábradlí po obvodu střešní konstrukce.

Práce na střešní konstrukci je nutné přerušit ihned, dojde-li ke zhoršení povětrnostních podmínek. Za nepříznivé povětrnostní podmínky se považuje, dosáhne-li rychlost větru 10 m/s, dohlednost je menší než 30 m anebo teplota prostředí poklesne pod -10°C. Pracovníci jsou v těchto případech povinni na pokyn vedoucího čtyři zabezpečit staveniště a opustit střešní konstrukci. O přerušení prací se provede zápis do stavebního deníku.

4.7.2 Montáž vrstev střechy

- Hydroizolační souvrství je navrženo z PVC fólie. Tento materiál bude svařován horkovzdušně pomocí elektrických svařovacích pistolí. Během prací s těmito přístroji je nutné dbát zvýšené opatrnosti, aby nedošlo k popálení pracovníků o horké části přístroje a je nutné dodržovat zásady práce s elektrickými zařízeními.
- Skladování tetrahydrofuranu (THF) je možné pouze ve vhodném, náležitě upraveném a označeném skladu hořlavin.
- Je zakázáno při práci kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm při práci.

- Je zakázáno provádět svařování v uzavřených prostorech, kde není možné odvětrání.
- Při používání a manipulaci nářadí je třeba dodržovat zejména pokyny uvedené výrobcem těchto přístrojů.
- Izolatéři, kteří jsou pracující s PVC fóliemi musí být předem poučeni, že mokrá povrch fólie je značně kluzký a vyžaduje tedy zvýšenou opatrnost při přecházení po položené fólii (i po ranní rose) - hrozí nebezpečí úrazu při pádu.
- Dbát, aby nedošlo k popálení horkou trubicí přístroje. Nemanipulovat ihned s přístrojem po ukončení práce, ale vyčkat na vychladnutí přístroje.
- Pokud při svařování dojde k popálení je zapotřebí důkladného opláchnutí postiženého místa proudem vody.
- Při svařování je nutno dbát, aby nedošlo k poškození přívodního kabelu svařovací pistole.
- Veškeré opravy přístroje provádět odborně způsobilou osobou.
- Pravidelně provádět kontrolu a údržbu přístroje.
- Pokud vnikne tetrahydrofuran (THF) do oka, musí být oko rychle a hodně vyplachováno proudem vody po dobu 10 až 15 minut a poté je nutno okamžitě vyhledat očního lékaře.
- Hořící THF lze hasit kromě běžných hasících přístrojů i velkým množstvím vody.
- Při manipulaci s tetrahydrofuranem (THF) a zálivkovou hmotou (roztok PVC a přísad v THF) je třeba dodržovat příslušné protipožární zásady (THF je hořlavina I. třídy).
- Pokud dojde k náhodnému požití THF, je třeba ihned vyvolat zvracení a v každém případě neprodleně přivolat lékaře.

4.7.3 Klempířské práce

Materiál na střešní konstrukci bude dopravován ručně.

Je nutné dbát zvýšené opatrnosti při pohybu po střeše, při manipulaci s materiálem a při používání elektrických zařízení, na správné držení nůžek, nepřidržívat stříhaný předmět příliš blízko stříhu, nepřipustit držení materiálu druhou osobou. Musí se dodržovat správné pracovní postupy a práci věnovat dostatečnou pozornost. Při manipulaci s většími tabulemi plechů je nutné používat chrániče rukou nebo vhodné manipulační pomůcky. Je nutné neotvírat nože nůžek více než 15°.

4.8 Povrchové úpravy

4.8.1 Vnitřní omítky, malířské práce

Při provádění vnitřních omítek a malířských prací je nutné zajistit pracovníkům bezpečné pracovní místa – mobilní lešení se zábradlím, případně dvojité žebříky. V případě, že omítky budou nanášeny strojně je nutné vybavit pracovníky OOPP k ochraně očí a ochranným oděvem. Tlakové hadice s omítkovou směsí a elektrické přívodní kabely budou chráněny proti poškození tak, že budou vedeny mimo komunikační trasy a v místech, kde budou tyto trasy křížit budou uloženy v chráničkách. V případě poruchy strojní omítačky bude zařízení neprodleně odpojeno o zdroje energií a bude přivolán autorizovaný servis.

4.8.2 SDK Práce

Nosná konstrukce (UW, CW, UD profil) musí být správně kotvena dle předpisů výrobce. Upevnění profilů nosné konstrukce je nutné provádět prvky odpovídajícími typu stávajícího

obvodového zdiva. Při připevňování desek musí být vyloučeno napětí v desce a musí být zabráněno přestřižení profilů (např. při montáži instalací).

Sádkartonová konstrukce se nesmí přetěžovat zařizovacími předměty a konstrukcemi o větší hmotnosti, než pro kterou je navržena a provedena. Při broušení, řezání nebo seřezávání okrajů desky je nutné používat ochranu dýchadel. Při pracovních úkonech, kdy hrozí nebezpečí ohrožení zraku se musí používat brýle nebo obličejové štíty. Nejsou-li desky a jiné předměty zajištěny proti nežádoucímu pohybu, nesmí se pod ně vstupovat a vkládat pod ně ruce.

K provádění sádkartonových konstrukcí je nutný pečlivý výběr pracovníků, kteří budou práce provádět (práce nesmí provádět alergici a osoby citlivé na prach). Při montáži a dělení ocelových profilů je nutné dbát na to, aby nedošlo k pořezání pracovníka. Při manipulaci se SDK deskami nebo s ocelovými profily je nutné dbát na to, aby nedošlo k ohrožení zdraví ostatních pracovníků.

4.8.3 Dlažby a obklady

Při provádění dlažeb a obkladů nehrozí pracovníkům žádné zvláštní rizika, kterým by bylo možné předcházet stanovováním bezpečnostních pravidel. Pracovníci musí dbát při používání nářadí k formátování dlažby opatrnosti. Při práci s lepicími směsí je nutné chránit pokožku před stykem s agresivní cementovou směsí – pracovníky nutno vybavit gumovými rukavicemi. Dále je nutné pracovníky vybavit nákoleníky pro pohodlné provádění práce.

4.9 TZB

4.9.1 Elektrické rozvody

Elektrické rozvody budou provedeny osobami s elektrotechnickou kvalifikací.

Při provádění elektrických rozvodů musí být zajištěno odpojení a zabezpečení budované sítě od zdroje elektrické energie. Hlavní vypínač musí být zajištěn zámkem a klíč musí být uložen u stavbyvedoucího. Drážky ve zdivu budou provedeny pomocí úhlové brusky a následně pak vysekány ručně. Prostupy ve stropní konstrukci budou provedeny vrtáním pomocí elektrického bouracího kladiva. Pracovníci provádějící práce s těmito zařízeními musí být vybaveni ochrannými brýlemi a ochrannými rukavicemi.

4.9.2 Další TZB

Veškeré práce na TZB prováděné ve výškách budou prováděny jedinečně ze schválených typů mobilních lešení nebo z vysokozdvížných plošin. Při montáži se bude postupovat podle montážních návodů výrobce. Koordinátor při realizaci určí v dílčím Plánu BOZP bližší požadavky na zajištění BOZP při provádění TZB a to dle aktuální situace na staveništi a v závislosti na předložených technologických postupech.

4.10 Zpevněné plochy - parkovací stání

Při provádění komunikací pro vozidla je nejdůležitějším krokem k zajištění BOZP vyloučení provozu a stanovení náhradních komunikačních tras. Náhradní komunikační trasy budou určeny během výstavby dle skutečné situace na staveništi.

Při navážení štěrku je nutné, aby se v ohroženém prostoru automobilu zejména při vykládce nepohybovaly žádné osoby. Stavbyvedoucí určí signalistu, který bude řídit provoz jednotlivých strojů pomocí předem domluvených signálů. Geodetické práce související s výškovým zaměřením vrstev silnice budou prováděny z bezpečného stanoviště mimo prostor pohybu stavebních strojů. Všechny osoby pohybující se v místě provádění komunikací budou vybaveny reflexní vestou s vysokou viditelností. Se správcem veřejné komunikace je nutné dohodnout způsob zajištění dopravního omezení při budování odbočky z komunikace.

Při provádění betonových dlažeb nehrozí pracovníkům žádné zvláštní rizika, kterým by bylo možné předcházet stanovováním bezpečnostních pravidel. Pracovníci musí dbát při používání nářadí k formátování dlažby opatrnosti. Dále je nutné pracovníky vybavit nákoleníky pro pohodlné provádění práce.

4.11 Terénní a sadové úpravy

Při rozprostírání ornice pomocí čelního smykem ovládaného nakladače je nutné zajistit, aby byl v ohroženém prostoru stroje vyloučen pohyb osob. Obsluha stroje je povinná dbát zvýšené opatrnosti zejména při couvání stroje. Výkopy pro keře a dřeviny budou prováděny ručně.

4.12 Společné zásady k zajištění BOZP

4.12.1 Práce nad volnou hloubkou a ve výškách

Pokud je pracovník na svém pracovišti ohrožen pádem do hloubky nebo pádem z výšky, propadnutím a sesutím, musí být zajištěn proti pádu. Zajištění pracovníka proti pádu musí být zajištěno vždy při pracovních činnostech nad vodní plochou nebo jinými tekutinami, kde je nebezpečí poškození zdraví a při pracích ve výšce nad 1,5 m. Ochrana proti pádu ve výšce nad 1,5 m není vyžadována, pokud je pracoviště na ploše se sklonem do 10° s jednotyčovým zábradlím výšky 1,1 m kolem celé plochy pracoviště.

Práce při kladení dílců ve výšce nad 3 m jsou svým charakterem takové, že nelze zajistit výše zmíněná opatření, lze je vyloučit pouze v případě, že práce budou provádět pouze poučení pracovníci tak, že si budou sami svým postupem vytvářet pracovní plochu. Technologický postup musí stanovit konkrétní činnosti, které smí poučený pracovník provádět v místě do 1,5 m od hrany možného pádu.

Délka pádu při použití osobního zajištění bezpečnostním pásem může být maximálně 0,6 m, postrojem bez tlumič 1,5 m a postrojem s tlumičem pádu maximálně 4 m. místo upevnění musí zajistit ochranu ve směru pádu o statické síle 15 kN.

Prostory pod pracovní plochou ve výšce musí být zajištěny:

- vyloučením provozu v blízkosti pod pracovištěm ve výšce
- užitím ochranné konstrukce v prostoru práce
- užitím záchytné konstrukce pod pracovní plochou
- dvoutyčovým zábradlím výšky 1,1 m s tyčemi ukotvenými na nosných sloupcích
- střežením prostoru pod pracovištěm

Ochranné pásmo pod pracovní plochou musí mít šířku:

- 1,5 m při práci ve výšce max. 10 m
- 2,0 m při práci ve výšce max. 20 m
- 2,5 m při práci ve výšce max. 30 m
- 10% výšky objektu pokud práce probíhají ve výšce nad 30 m

Pokud práce probíhají na pracovní ploše se sklonem nad 25°, rozšiřuje se ochranné pásmo o 0,5 m. Při ruční nebo strojní dopravě materiálu pomocí kladky se ochranné pásmo rozšiřuje o 1,0 m na každou stranu od zdvihaného břemene. Je-li vlivem práce ve výšce zúžená komunikace pro pěší, musí být oddělena od silniční komunikace dvoutyčovým zábradlím o výšce 1,1 m se zamezením odstříku bláta a vody z pod kol projíždějících vozidel. Zábrana může být vytvořena zaplentováním, nebo vytvořením plochy z desek. Případné změny ve výškových úrovních komunikace pro pěší musí být vyrovnány.

Při pracovních činnostech, kdy se provádí postupné zvyšování konstrukce je nutno i zvyšovat pracoviště tak, aby pracovali v obvyklé výšce nad pracovní plochou a vzájemně se neohrožovali s ostatními pracovníky. Při zdění nebo těžkých pracovních činnostech se považuje jako obvyklá pracovní výška do 1,5 m, u ostatních do 2,0 m (nátěry, omítky). Ke zvyšování místa práce se nesmí používat jiná zařízení, než ta, která jsou k tomu účelu určená.

4.12.2 Používání OOPP

Všichni pracovníci na stavbě musí být vybaveni OOPP dle identifikace rizik zpracované jejich zaměstnavatelem. Minimální vybavení OOPP sestává z pracovní přilby, pracovního oděvu,

pracovní obuvi a z pracovních rukavic. Bez těchto OOPP nesmí být pracovníkovi umožněno provádění prací.

Pohybuje-li se navíc pracovník v dosahu stavebních strojů, zdvihacích zařízení apod. je povinen jej zaměstnavatel vybavit navíc reflexní vestou s vysokou viditelností.

4.12.3 Přerušení prací

Při přerušení prací z jakéhokoliv důvodu (nepříznivé povětrnostní podmínky, ukončení pracovní směny, pracovní úraz...) je povinen vedoucí pracovní čtyři zabezpečit pracoviště tak, aby se předešlo všem možným haváriím. Toto zajištění spočívá zejména v odpojení přívodů energií do strojů, nářadí a technických zařízení, zajištění předmětů proti pádu a uzavření přístupů na pracoviště.

4.12.4 Požadavky na pracovníky

Všichni pracovníci jsou povinni se před nástupem na pracoviště prokázat osvědčením o provedeném školení v oblasti BOZP a PO, osvědčeními o kvalifikaci (jsou-li k jejich činnosti potřeba), osvědčením o zdravotní způsobilosti a dalšími dokumenty (živnostenským listem, pojištěním odpovědnosti za škodu apod.). Pracovníkovi, který se neprokáže hlavnímu stavbyvedoucímu potřebnými dokumenty, nebude umožněno zahájení prací a bude vykázán ze staveniště.

4.12.5 Požadavky na stroje a technická zařízení

Všichni vlastníci strojů používaných na staveništi musí prokázat hlavnímu stavbyvedoucímu, že jejich stroje jsou pravidelně podrobovány technickým kontrolám, revizím a jiným kontrolám, které jsou u daného zařízení potřebné k prokázání bezvadnosti zařízení. Zařízení, u něhož nebude prokázána jeho bezvadnost, nesmí být na stavbě použito.

4.12.6 Zásady práce s elektrickými zařízeními

- El. nářadí nesmí být vystaveno dešti, nesmí být používáno ve vlhku a mokru nebo v prostředí nebezpečím požáru nebo výbuchu.
- El. nářadí se smí používat jen pro práci, pro kterou je určeno, nesmí být přetěžováno.
- Při práci s el. nářadím obsluha nesmí používat oděv s volnými rukávy.
- Obsluha musí pracovat s nářadím jen tam, kam bezpečně dosáhne, při práci musí udržovat stabilní postoj a rovnováhu.
- Nástroje musí být udržovány ostré a čisté.
- El. nářadí musí být odpojováno není-li používáno, před opravami a při výměně příslušenství nebo nástrojů.
- Před používáním nářadí musí být el. nářadí pečlivě prohlédnuto, v případě zjištění poškození krytů, prasklin, vadného upevnění, poškození součástí, spínače apod. nesmí být používáno.
- Obsluha elektrické vrtačky musí být na zaseknutí vrtáku při vrtání připravena, ať již je vrtačka vybavena bezpečnostní spojkou či nikoliv a ihned nářadí pustit.
- Vypínač nářadí musí být udržován v naprostém pořádku tak, aby vypnul okamžitě po sejmutí ruky obsluhy z jeho tlačítka.
- U některých vrtaček je nutné používat přídatnou rukojeť (pozor na reakční moment vrtačky při zablokování vrtáků).
- Opravy el. nářadí se musí provádět jen po odpojení od sítě.
- Vzhledem k velkému krouticímu momentu se musí při ručním vrtání používat vrtačky přiměřeně velké s řádně upevněným držadlem.
- Nářadí se nesmí přenášet za přívodní kabel, ani tento kabel se nesmí používat k vytažení vidlice ze zásuvky.
- Přívodní kabel je nutné klást mimo ostré hrany; podle potřeby jej chránit vhodným způsobem proti mechanickému popř. jinému poškození, el. kabel se nesmí namáhat tahem.
- Pohyblivý přívod se musí vést při práci vždy od nářadí dozadu.
- Po ukončení práce vidlici el. přívodu se musí odpojit ze zásuvky.

4.12.7 Zásady ruční manipulace s materiálem

- Manipulační plochy je nutné udržovat čisté, rovné, v zimních měsících odstraňovat kluznost venkovních ploch (odstraňování sněhu, námrazy). V případě potřeby použít protiskluzový posyp).
- Je nutné odstranění překážek, o které by mohlo dojít k poranění nebo by mohly způsobit nebezpečí pádu.
- Je nutné dodržovat zákaz narušení stability stohů, např. vytahování předmětů a prvků zespodu nebo ze strany stohu.
- Nesmí se vystupovat a šplhat po navršeném materiálu.
- Před zahájením práce je nutná informovanost pracovníků o všech opatřeních, která mají být učiněna v oblasti bezpečné manipulace při práci s krytinami, zejména o hmotnosti břemene.
- Je nutné dodržovat správné pohyby při manipulaci, (např. zvedání neprovádět trhavými pohyby, manipulaci provádět pokud možno v poloze bez ohnutých zad).
- Manipulační plocha musí být odstraněna od vyčnívajících překážek (např. kabely a pohyblivé el. přívody, kotevní šrouby atd.)
- Pracovníci musí být proškoleni o správných způsobech a postupech ruční manipulace a nesmí být přetěžováni.
- Při navrhování manipulační jednotky určené pro ruční manipulaci se musí řešit současně i počet pracovníků s ohledem na tvar, hmotnost, rozměry (zejména délku). V případě, že manipulaci bude provádět více pracovníků určit vedoucího práce, který bude práci celé skupiny řídit a koordinovat.
- Je nutné zajišťovat přiměřený, popř. častější a dostatečný tělesný odpočinek a přestávky na zotavení v případě, že fyzická námaha je příliš častá nebo příliš dlouho trvající, zejména s přihlédnutím k zatížení páteře či nevhodných klimatických podmínkách.
- Vyvarovat se skřípnutí, poranění nebo přiražení rukou k úložné ploše a podkladu.
- Hmotnost ručně přenášených krytin nesmí překročit při častém zvedání 30 kg, občasném 50 kg u muže.
- Musí se zajistit pevná opora nohou.
- Při ruční manipulaci se musí používat takové pracovní postupy, kterými se předchází k vysmeknutí, zranění nebo sesunutí břemen způsobeným nedostatečným upevněním.

4.12.8 Zásady při souběhu prací

Vzhledem k rozpracovanosti časového harmonogramu v době vypracování plánu BOZP nelze vyloučit vznik rizik při souběhu prováděných prací. Základní opatření jsou uvedena níže, podrobně budou stanovena v plánu aktualizovaném koordinátorem BOZP při realizaci stavby.

Informování zhotovitelů

Při veškerém provádění prací na více pracovištích nad sebou o této skutečnosti budou pracovníci všech zhotovitelů před nástupem na pracoviště informováni a budou vybaveni předepsanými OOPP. Informování bude stvrzeno zápisem do stavebního deníku.

Práce na více pracovištích nad sebou, zajištění ohroženého prostoru pod pracovišti ve výšce

Ohrožený prostor pod pracovišti ve výšce bude po dobu provádění prací vyznačen pomocí bezpečnostní pásky. Do ohroženého prostoru bude zamezen vstup nepovolaným osobám, toto bude zajištěno osazením bezpečnostní tabulky „ZÁKAZ VSTUPU“. Vyznačení ochranného pásma bude odstraněno po ukončení prací.

Při krátkodobém souběžném provádění prací na více pracovištích nad sebou o této skutečnosti budou pracovníci před nástupem na pracoviště informováni a budou vybaveni předepsanými OOPP pro ochranu hlavy. V případě souběžného provádění prací nad sebou trvajících déle, než jeden pracovní den, budou pracoviště zajištěny technickými prostředky omezujícími riziko úrazu pádem předmětů (ochranné stříšky, lešení s podlážkami apod). Stříška bude mít podchodnou výšku min. 2,1 m a bude dimenzována proti padajícím předmětům na extrémní zatížení 0,7 kN.m⁻².

Zajištění nebezpečného prostoru kolem stavebních strojů

Při provádění prací se staveništní mechanizací se nikdo nesmí zdržovat v ohroženém prostoru strojů, zejména při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací, při ručním začističování výkopu nebo při přepravě materiálu do výkopu a z výkopu. Není-li v průvodní dokumentaci stroje stanoveno jinak, je prostor ohrožený činností stroje vymezen maximálním dosahem jeho pracovního zařízení zvětšeným o 2 m.

Nemá-li obsluha stroje při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací na jednom pracovním záběru dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nepokračuje v práci se strojem.

4.12.9 Zásady práce na žebříku

Na žebříku mohou být prováděny jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití ručního nářadí. Po žebříku mohou být vynášena nebo snášena jen břemena o hmotnosti do 15 kg. Po žebříku nesmí vystupovat, sestupovat ani na něm pracovat současně více než jedna osoba. Na žebříku smí zaměstnanec pracovat jen stojí-li chodidly nejméně 0,8 m pod horním koncem opěrného žebříku nebo 0,5 m pod horním koncem dvojitého žebříku. Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být pracovník obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu. Pro upevnění nářadí (např. klíčů, šroubováků, kladívka apod.) nebo uložení drobného materiálu (např. hřebíků, šroubů apod.), musí pracovník použít vhodnou výstroj nebo k tomu upravený pracovní oděv. Žebříky používané pro výstup nebo sestup musí svým horním koncem přesahovat výstupní či nástupní plošinu nejméně o 1,1 m, přičemž tento přesah může být nahrazen pevnými madly nebo pevnou částí konstrukce, za kterou se může pracovník spolehlivě přidržet. Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1. Žebřík musí být postaven tak, aby byla zajištěna jeho stabilita. Přenosný žebřík musí být postaven na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu. Zaměstnavatel musí zajistit provádění prohlídek žebříků v souladu s návodem na jejich používání. Je zakázáno provádět na žebříku práce při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí jako např. přenosných řetězových pil, ručního pneumatického nářadí apod. Je zakázáno používat žebřík jako přechodový můstek, pokud není výrobcem k takovému použití určen. Je zakázáno používat žebříky s uvolněným kováním, poškozenými příčlemi nebo štěřinami. Je zakázáno shazovat se žebříků předměty a materiál, není-li možné předpokládat jejich dopad na bezpečné místo, nebo jestliže by tyto mohly strhnout pracovníka s výšky. Je zakázáno provádět práce na žebříku za nepříznivé povětrnostní situace, kdy může být ohrožena bezpečnost nebo zdraví zaměstnance.

5 . Systém řízení BOZP na staveništi

5.1 Povinnosti a odpovědnost účastníků výstavby

Za zajištění BOZP na celém staveništi odpovídá hlavní stavbyvedoucí, jehož společnost staveniště převzala. Hlavní stavbyvedoucí je také zodpovědný za vyšetření pracovních úrazů, které se přihodí na jím převzatém staveništi.

Za zajištění BOZP při provádění jednotlivých činností zodpovídá vedoucí pracovníků provádějících dané činnosti. Při zjištění nedostatků je hlavní stavbyvedoucí povinen upozornit tohoto vedoucího pracovníka, aby neprodleně sjednal nápravu. Hlavní stavbyvedoucí by měl mít možnost uplatňovat finanční sankce vůči vedoucím pracovníkům provádějících jednotlivé činnosti. Doporučujeme proto sjednat sankce za přestupky na úseku BOZP ve smlouvě o dílo.

Vedoucí pracovníků čt jsou zodpovědní za dodržování požadavků na BOZP v rámci jejich pracovní čety.

Všichni pracovníci jsou povinni řídit se pokyny svých nadřízených, hlavního stavbyvedoucího a koordinátora BOZP. Aby bylo zajištěno dodržování požadavků na BOZP již od nejnižších stupňů, doporučujeme, aby pracovníci ve svých pracovních smlouvách měli stanoveny srážky ze mzdy při nedodržování pravidel BOZP stanovených platnou legislativou a tímto Plánem BOZP.

Za zajištění BOZP při provádění určitých činností je zodpovědný v první řadě zhotovitel, který tyto práce provádí. Každý zhotovitel je povinen řídit se zásadami stanovenými v tomto Plánu BOZP.

Koordinátor BOZP je zodpovědný za aktualizaci a doplňování tohoto Plánu BOZP během realizace stavby podle skutečného stavu provádění prací. Dále je koordinátor BOZP při realizaci stavby povinen stanovit součinnost jednotlivých zhotovitelů stavby. Tato součinnost nebyla stanovena při přípravné fázi stavby z důvodu, že není vybrán generální zhotovitel a není vyhotoven harmonogram prací.

5.2 Povinnosti generálního zhotovitele stavby

Generální zhotovitel je prostřednictvím svého hlavního stavbyvedoucího je povinen:

- vést evidenci přítomnosti zaměstnanců a dalších fyzických osob na staveništi, které mu bylo předáno
- vybavit pracovníky na stavbě potřebnými osobními ochrannými pracovními prostředky a vhodným a bezpečným náradím a pomůckami
- zajistit zaměstnancům dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště.
- uspořádat staveniště v souladu s Plánem BOZP.
- přerušit práce při nebezpečí vzniku havárie, nevyhovujícího technického stavu konstrukce nebo stroje a při zhoršení povětrnostních podmínek.
- zajistit ohrazení a osvětlení staveniště, vstupy, montážní pracoviště a přístupové cesty označit bezpečnostními značkami a tabulkami.
- pro provádění montážních prací zpracovat technologický postup montáže s určením podmínek pro nasazení a pohyb mechanizačních prostředků, zabezpečení dotčených pracovišť a zajištění pracovníků proti pádu z výšky.
- seznamovat pracovníky s používáním prostředků osobního zajištění pro práce ve výškách.
- stanovit místa upevnění (ukotvení) osobního zajištění tak, aby umožnila bezpečné upevnění po celou dobu činnosti.
- stanovit způsob zajištění pracovníků při pracích na střeších proti pádu ze střešních plášťů, proti sklouznutí nebo propadnutí.
- provést převzetí konstrukcí pro práce ve výškách, zejména lešení, až po jejich úplném dokončení a vybavení.
- vydat písemný příkaz k zahájení bouracích prací, a to po vybavení pracoviště pomocnými konstrukcemi, materiálem a pomůckami určenými v technologickém postupu.
- před nasazením stroje seznámit obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami, které by mohly ovlivňovat bezpečnost práce.
- seznámit pracovníky se všemi zakázanými činnostmi, které mohou nastat při provozu stroje.
- po skončení pracovní činnosti stroje stanovit opatření proti jeho zneužití nepovolanou osobou a proti možnosti ohrožení veřejného zájmu.
- stanovit postup při přepravě stroje a jeho pracovních zařízení, pokud není obsažen v návodu výrobce.

5.3 Povinnosti všech pracovníků

Všichni pracovníci na stavbě jsou povinni zejména:

- pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a dodržovat zásady spolupráce s ostatními zaměstnanci,
- plně využívat pracovní doby a výrobních prostředků k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně, hospodárně a včas pracovní úkoly,
- dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni,
- dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci,

- plnit ustanovení Plánu prevence BOZP a PO, s kterým byl prokazatelně seznámen
- účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podrobit se ověření jejich znalostí,
- podrobit se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám stanoveným zvláštními právními předpisy,
- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
- dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a tato svévolně neměnit a nevyřazovat z provozu,
- obsluhovat stroje a zařízení a používat nářadí a pomůcky, které jim byly pro jejich práci určeny; neměnit bez souhlasu odpovědného pracovníka nic na provozních, bezpečnostních a požárních zařízeních,
- provádět práci na určeném pracovišti, ze kterého se nesmí vzdálit bez souhlasu odpovědného pracovníka, kromě naléhavých důvodů (nevolnost, náhlé onemocnění, úraz apod.) a odchod jsou povinni ohlásit odpovědnému pracovníkovi.
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště,
- nevstupovat pod vlivem alkoholických nápojů a jiných návykových látek na pracoviště zaměstnavatele,
- nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci,
- oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci, a podle svých možností se účastnit na jejich odstraňování,
- bezodkladně (nejpozději do konce pracovní směny) oznamovat svému nadřízenému svůj úraz a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin,
- bezodkladně oznamovat svému nadřízenému úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin,
- podrobit se na pokyn příslušného vedoucího zaměstnance zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- při práci vždy myslet na bezpečnost svého jednání a nepřeceňovat své schopnosti,
- nesmí uvádět do chodu a nepoužívat stroj, jsou-li kromě obsluhy na stroji nebo v jeho nebezpečném dosahu další pracovníci,
- nesmí uvádět do chodu a používat stroj, je-li odmontováno nebo poškozeno některé ochranné zařízení,
- nesmí odstraňovat za chodu stroje odpad z nebezpečných míst, pokud to není technicky řešeno nebo návodem k obsluze povoleno,
- nesmí se dotýkat pohybujících částí stroje tělem nebo předměty a nářadím drženými v ruce, kromě případů, které připouští návod k obsluze,
- nesmí pracovat se strojem za snížené viditelnosti a v noci, není-li pracovní prostor stroje a pracoviště dostatečně osvětlen,
- nesmí pracovat se strojem, v jehož nebezpečném dosahu jsou jiné stroje nebo dopravní prostředky s výjimkou těch, které pracují ve vzájemné součinnosti se strojem,
- nesmí přemísťovat a přepravovat pracovníky na stroji nebo v jeho pracovním zařízení, pokud to není výrobcem povoleno,
- nesmí pohybovat pracovním zařízením nad pracovníky nebo nad obsazenou kabinou řidiče dopravních prostředků,
- nesmí pracovat se strojem a pracovním nástrojem v místě, na které není z místa obsluhy vidět a kde by mohlo nastat ohrožení pracovníků nebo jiného zařízení,
- nesmí ovládat stroj nebezpečným způsobem vyvolávající nežádoucí rozhoupání pracovního zařízení,
- nesmí pohybovat se strojem nebo s jeho pracovními zařízeními nebo jinými vyčnívajícími částmi v ochranném pásmu elektrického vedení, nejsou-li dodrženy předepsané bezpečnostní požadavky,
- nesmí přejíždět elektrické kabely, nejsou-li vhodně chráněny proti mechanickému poškození,
- nesmí opustit místo obsluhy stroje, je-li stroj nebo jeho pracovní zařízení v chodu,

- nesmí provádět údržbu, čištění a opravy, není-li stroj a jeho pracovní zařízení zabezpečeno proti samovolnému pohybu a náhodnému spuštění a není-li vyloučen styk pracovníka s pohybujícími se částmi stroje,
- nesmí provádět opravy na páslech strojů s pásovým podvozkem, pokud není stroj zajištěn proti samovolnému pohybu,
- nesmí se pohybovat po stroji mimo určené přístupy,
- nesmí vyřazovat z činnosti bezpečnostní, ochranné a pojistné zařízení a měnit jejich předepsané parametry,
- nesmí kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm při kontrole a čerpání pohonných hmot a při používání lehce vznětlivých čisticích prostředků,
- nesmí používat k usnadnění spuštění motoru otevřeného ohně,
- nesmí umísťovat do kabiny kromě osobních potřeb obsluhy jakékoliv další věci (náradí, lana, schránky na maziva, čisticí prostředky apod.), pokud pro tento účel není v kabině vyhrazena uzavřená schránka,
- nesmí zavěšovat břemena na špičku háku zdvihacích zařízení,
- nesmí provádět práce, pro něž není poučen ani vyškolen, zejména práce, které vyžadují zvláštní odbornou kvalifikaci (svářeč, jeřábník, vazač .....),
- nesmí provádět práce, pro které nemá předepsanou zdravotní způsobilost, pokud je předepsána,

6 . Pracovní úrazy, poskytování první pomoci

6.1 Pracovní úraz

Pracovní úraz je jakékoliv poškození zdraví, které bylo zaměstnanci způsobeno nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.

Za pracovní úraz se nepovažuje úraz, který si zaměstnanec přivodil při cestě z/do zaměstnání, dále např. v době přestávky poskytnuté na jídlo a oddech konané mimo objekt zaměstnavatele, při návštěvě lékaře (nejedná-li se o závodní preventivní péči) apod.

Za vyšetření pracovního úrazu je zodpovědný vedoucí zaměstnanec zaměstnavatele, na jehož pracovišti k úrazu došlo – stavbyvedoucí. O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele stavbyvedoucí uvědomí co nejdříve a umožní mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámí ho s výsledky objasnění.

Místo úrazu nesmí být měněno do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu.

6.2 Evidence a hlášení úrazů

Stavbyvedoucí vede evidenci všech úrazů v knize úrazů v elektronické nebo listinné podobě. Kniha úrazů musí obsahovat všechny údaje uvedené v § 2 nařízení vlády 201/2010 Sb. Došlo-li k úrazu u jiného zaměstnavatele, k němuž byl zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen, zaznamenají údaje do knih úrazů zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance a zaměstnavatel, k němuž byl úrazem postižený zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen.

Ohlášení pracovního úrazu a smrtelného pracovního úrazu se provádí podle § 4 nařízení vlády č. 201/2010 Sb.

Záznamy o pracovním úrazu a smrtelném pracovním úrazu se zasílají podle § 6 a § 7 nařízení vlády č. 201/2010 Sb. Záznamy zasílá zaměstnavatel elektronicky nebo v listinné podobě.

7 . Hlášení a vyšetřování mimořádných událostí

7.1 Povinnosti zhotovitelů

Generální zhotovitel stavby přijme opatření pro případ zdolávání mimořádnou událostí jako jsou havárie, požáry, povodně a jiná závažná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí.

Generální zhotovitel stavby je povinen zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména zdravotnické záchranné služby, Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR a organizují evakuaci zaměstnanců.

Každý zhotovitel je povinen prokazatelně hlásit všechny situace, které by mohly vést ke vzniku mimořádné události.

7.2 Požární poplachová směrnice

Požární poplachová směrnice vymezuje povinnosti zaměstnanců v případě vzniků požárů a sledují provedení rychlého a účinného zákroku v případě požáru, nehody, pohromy a jiného stavu nouze.

Každý je povinen ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení.

Při požáru volejte telefonní číslo 150

V hlášení uveďte: kdo volá, kde hoří, co hoří

Po oznámení volající vyčká na zpětný dotaz Ohlašovny požárů HZS.

Pomoc při zdolávání požáru

Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob, uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření. Každý je povinen poskytnout osobní pomoc jednotce PO na výzvu velitele zásahu.

Při hašení elektrických zařízení pod napětím je zakázáno používat vody, vodních a pěnových hasicích přístrojů.

Způsob vyhlášení požárního poplachu

Požární poplach je vyhlášen:

Pro zaměstnance hlasitým voláním **hoří**

Pro jednotku PO na telefonním čísle **150**

Povinnosti po vyhlášení požárního poplachu

Vedoucí provozu :

- zajistí vypnutí elektrického proudu a plynu a podle možností zajistí odstranění hořlavých komponentů, které mohou zvyšovat riziko šíření požáru a dále organizovat a řídit evakuaci přítomných osob a majetku.
- ihned zajistí podle možností odjezd všech motorových vozidel z místa ohrožení

Zaměstnanci a další osoby:

- zachovávají klid a rozvahu, nepřekáží při zásahu jednotek PO. V případě bezprostředního nebezpečí ihned opustit ohrožený prostor a shromáždí se na určeném místě.

7.3 Havárie vody, plynu nebo elektrické energie

Při havárii vody, plynu nebo elektrické energie vedoucí zaměstnanec zajistí vypnutí elektrického proudu nebo plynu nebo vody podle situace a ohlásí havárii na příslušné telefonní číslo.

7.4 Únik vodě závadných látek

Každý zhotovitel, který zachází s vodě závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod. V případě, kdy zhotovitel bude nakládat s vodě závadnými látkami v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 450/2005 Sb., a kdy je zacházení s těmito látkami spojeno se zvýšeným nebezpečím jejich úniku, vypracuje plán opatření pro případy havárie v souladu s vyhláškou č. 450/2005 Sb.

7.5 Důležitá telefonní čísla

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR	150
RYCHLÁ LÉKAŘSKÁ POMOC	155
POLICIE ČR	158

8 . Požární ochrana

8.1 Základní povinnosti v požární ochraně

Z hlediska požární ochrany musí být stavba zajištěna ve smyslu ustanovení zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a podle vyhlášky č. 246/2001 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona o požární ochraně.

Během prací musí být zachován přístup mobilní požární techniky ke všem okolním objektům a přístupnost a akceschopnost požárních hydrantů. Dále musí být zachována průjezdnost komunikací.

8.2 Opatření k zajištění PO

8.2.1 PO na staveništi

Požární bezpečnost na staveništi bude zajišťována především důsledným dodržováním zásad požární ochrany.

Činnosti prováděné při provádění stavby nepředstavují zvýšené riziko vzniku požáru. Je však nutné dbát, aby bylo staveniště při jeho opuštění řádně zabezpečeno proti vzniku požáru, zejména aby byly zabezpečeny zdroje energií. Dále musí být před opuštěním staveniště určena osoba, která bude vykonávat požární dohled na staveništi během přerušení prací.

V celém prostoru staveniště platí přísný zákaz kouření mimo vyhrazená místa. Místa, kde bude kouření povoleno, budou označena tabulkou „Místo určené ke kouření“ nebo „Kuřárna“ a budou vybavena vhodnými popelníky z nehořlavých materiálů.

Staveniště a stavební buňky musí být vybaveny dostatečným počtem hasicích přístrojů vhodného typu. Všichni zaměstnanci, kteří se na stavbě vyskytují, musí být seznámeni s umístěním a s použitím hasicích přístrojů.

8.2.2 Základní povinnosti všech osob v PO

Každá osoba je povinná:

- Počínat si tak, aby nezavdala příčinu ke vzniku požáru, neohrozila život a zdraví osob a majetek,
- znát rozmístění hasebních prostředků na pracovišti, ovládat jejich použití a nepoužívat je k jiným účelům než k účelům PO,
- hlásit nadřízenému zaměstnanci zjištěné požární závady a zjevné porušování požárně bezpečnostních předpisů
- dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
- plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech.

9 . Bezpečnost práce při udržovacích pracích

9.1 Úklid budovy

Ve všech prostorech objektu bude v průběhu užívání stavby zajištěn pravidelný úklid tak, aby byly splněny požadavky na hygienu prostředí.

Při úklidu podlah, u nichž hrozí nebezpečí uklouznutí při zvlhčení jejich povrchu, je nutné budto zamezit vstupu na kluzkou podlahu nebo v dostatečném množství umístit tabulky upozorňující na možnost uklouznutí.

9.1.1 Mytí oken

Mytí oken bude prováděno z interiéru budovy. Pracovník provádějící mytí oken nesmí vstupovat na parapet okna pokud není zajištěn OOPP k zachycení pádu. Práce je nutné provádět z dostatečně stabilní a únosné pracovní plošiny, popř. z přenosných schůdků.

9.2 Drobné opravy a údržba

9.2.1 Opravy výplní otvorů

Při rozbití skleněných výplní otvorů musí být neprodleně odstraněny střepy, aby nedošlo k pořezání osob. Při úklidu střepů musí pracovník použít rukavice odolné proti proříznutí. Následně je nutné sjednat opravu.

9.2.2 Závady na elektrotechnickém vybavení

Veškeré závady na elektrotechnickém vybavení musí být opraveny prostřednictvím pracovníků s elektrotechnickou kvalifikací. Před zahájením zásahu do elektrotechnického vybavení je pracovník povinen odpojit zdroj energie a zajistit vypínač proti náhodnému spuštění jinou osobou.

9.2.3 Stavební opravy a údržba

Malování, opravy dlažby a obkladů, opravy povrchů stěn a podhledů a jiné stavební nebo stavebně-montážní práce budou provádět specializované firmy. Pro zvýšení místa práce budou tyto firmy používat mobilních lešení opatřených zábradlím, pokud výška podlahy lešení bude výše než 1,5 m nad podlahou.

Opravy většího rozsahu se řídí stejnými zásadami, jaké byly uvedeny v tomto Plánu BOZP pro výstavbu objektu.

9.2.4 Čištění střešních vpustí

Vlastník objektu zajistí kontrolu míry znečištění střešních vpustí, popřípadě jejich čištění. Kontrolu je nutné provádět alespoň 2× ročně.

10 . Přehled právních předpisů

U jednotlivých právních předpisů a norem nejsou uváděny jejich změny – jsou zde uvedeny ve znění pozdějších předpisů, novelizací a změn vydaných k datu zpracování dokumentu.

Č.	Předpis v platném znění		
I. BOZP - základní předpisy			
1.	Zákon	262/2006 Sb.	Zákoník práce
2.	Zákon	309/2006 Sb.	kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)
3.	Nařízení vlády	264/2006 Sb.	kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce
II. Dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při práci			
1.	Zákon	174/1968 Sb.	o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
2.	Zákon	200/1990 Sb.	o přestupcích
3.	Zákon	251/2005 Sb.	o inspekci práce
4.	Vyhláška	266/2005 Sb.	kterou se stanoví vzor a provedení průkazů inspektorátů Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů
III. Ochrana zdraví, hygiena práce, pracovní prostředí			
1.	Zákon	258/2000 Sb.	o ochraně veřejného zdraví
2.	Zákon	379/2005 Sb.	o opatřeních před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
3.	Nařízení vlády	101/2005 Sb.	o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
4.	Nařízení vlády	406/2004 Sb.	o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu
5.	Vyhláška	288/2003 Sb.	kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým
6.	Vyhláška	432/2003 Sb.	kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
7.	Vyhláška	137/2004 Sb.	o hygienických požadavcích na stravovací služby
IV. Pracovní úrazy, nemoci z povolání, odškodňování, úrazové pojištění, závodní preventivní péče			
1.	Zákon	48/1997 Sb.	o veřejném zdravotním pojištění
2.	Zákon	266/2006 Sb.	o úrazovém pojištění zaměstnanců
3.	Nařízení vlády	201/2010 Sb.	o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
4.	Vyhláška	125/1993 Sb.	kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání
5.	Vyhláška	123/2006 Sb.	o evidenci a dokumentaci návykových látek a přípravků
V. Osobní ochranné pracovní prostředky, nápoje a prostředky			
1.	Nařízení vlády	361/2007 Sb.	kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, včetně změn uvedených v 68/2010 Sb., 93/2012 Sb.

2.	Nařízení vlády	495/2001 Sb.	kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků
VI. Bezpečnostní značky a signály			
1.	Nařízení vlády	11/2002 Sb.	kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
2.	Norma	ČSN ISO 3864	Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky
VII. Výrobky, stroje a zařízení - obecné			
1.	Zákon	22/1997 Sb.	o technických požadavcích na výrobky ve znění platných předpisů
2.	Nařízení vlády	378/2001 Sb.	které stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí
3.	Nařízení vlády	17/2003 Sb.	kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí
VIII. Technická zařízení			
1.	Nařízení vlády	27/2003 Sb.	kterým se stanoví technické požadavky na výtahy
2.	Vyhláška	50/1978 Sb.	o odborné způsobilosti v elektrotechnice
3.	Vyhláška	85/1978 Sb.	o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení
4.	Vyhláška	48/1982 Sb.	kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení
5.	Vyhláška	73/2010 Sb.	Vyhláška o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních)
IX. Stavebnictví, stavby, stavební práce			
1.	Nařízení vlády	362/2005 Sb.	o bližších požadavcích na BOZP při práci a na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
2.	Nařízení vlády	591/2006 Sb.	o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
3.	Vyhláška	77/1965 Sb.	o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů
4.	Vyhláška	394/2006 Sb.	kterou se stanoví práce s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu a postup při určení ojedinělé a krátkodobé expozice těchto prací
5.	Vyhláška	499/2006 Sb.	o dokumentaci staveb
6.	Norma	ČSN 05 0610	Bezpečnostní předpisy pro svařování plamenem
7.	Norma	ČSN 05 0630	Zváranie. Bezpečnostné ustanovenia pre oblúčkové zváranie kovov
8.	Norma	ČSN 49 61 00	Práce na okružních pilách
9.	Norma	ČSN 73 26 01	Provádění ocelových konstrukcí
10.	Norma	ČSN 73 26 02	Zhotovovanie tenkostenných ocelových konštrukcií
11.	Norma	ČSN 73 2810	Dřevěné stavební konstrukce. Provádění
12.	Norma	ČSN 73 00 37	Zemní a hornický tlak na stavební konstrukce
13.	Norma	ČSN ISO 12480-1	Jeřáby - Bezpečné používání - Část 1: Všeobecně
14.	Norma	ČSN 27 0140-6	Jeřáby a zdvihadla. Projektování a konstruování. Bezpečnostní zařízení a vybavení
15.	Norma	ČSN 73 81 01	Lešení - Společná ustanovení
16.	Norma	ČSN 73 81 06	Ochranné a záchytné konstrukce
17.	Norma	ČSN 73 81 07	Trubková lešení

18.	Norma	ČSN EN 12812	Podpěrná lešení - Požadavky na provedení a obecný návrh
19.	Norma	ČSN EN 12810-1	Fasádní dílcová lešení – Část 1: Požadavky na výrobky
20.	Norma	ČSN EN 12811-1	Dočasné stavební konstrukce – Část 1 : Pracovní lešení – Požadavky na provedení a obecný návrh
21.	Norma	ČSN 73 31 50	Tesařské spoje dřevěných konstrukcí. Terminologie třídění
X. Doprava			
1.	Zákon	361/2000 Sb.	o provozu na pozemních komunikacích
2.	Nařízení vlády	168/2002 Sb.	kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
3.	Vyhláška	30/2001 Sb.	kterou se provádí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích
XI. Požární ochrana			
1.	Zákon	133/1985 Sb.	o požární ochraně
2.	Nařízení vlády	172/2001 Sb.	k provedení zákona o požární ochraně
3.	Vyhláška	246/2001 Sb.	o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
4.	Vyhláška	87/2000 Sb.	kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách
XII. Hluk, vibrace a další důležité předpisy			
1.	Nařízení vlády	148/2006 Sb.	o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací
2.	Vyhláška	432/2003 Sb.	kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
3.	Nařízení vlády	21/2003 Sb.	kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
4.	Nařízení vlády	339/2002 Sb.	o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem
5.	Zákon	183/2006 Sb.	o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
6.	Vyhláška	268/2009 Sb.	o technických požadavcích na stavby
7.	Vyhláška	398/2009 Sb.	o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
8.	Zákon	40/1964 Sb.	Občanský zákoník
9.	Zákon	513/1991 Sb.	Obchodní zákoník
10.	Vyhláška	499/2006 Sb.	o dokumentaci staveb
11.	Vyhláška	18/1979 Sb.	kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
12.	Vyhláška	19/1979 Sb.	kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
13.	Vyhláška	21/1979 Sb.	kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
14.	Vyhláška	73/2010 Sb.	o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti